

Isabell Eleonore Schäfer
Aarø 260
6100 Haderslev

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1a
6100 Haderslev

www.haderslev.dk

Dir. tlf. 74342214
nijd@haderslev.dk

22. februar 2021 • Sagsident: 20/25221 • Sagsbehandler: Nikola Jerosch Dybbroe

Landzonetilladelse

Haderslev Kommune giver hermed tilladelse til:

- Opførelse af læskur til dyrehold på ca. 70 m² på adressen: AARØ 261, 6100 Haderslev, matr.nr. 224 Årø, Øsby.

Tilladelsen er meddelt med følgende vilkår:

1. Læskuret skal fremstå i matte og mørke farver eller i naturmateriale (f.eks. træbeklædning), således skuret falder synsmæssigt sammen med omgivelserne. Eventuelle udsmykninger i træ på facaden må derudover også fremstå i afdæmpede jordfarver, så som brunlige, grønne og gullige nuancer i en afdæmpet udgave.
2. Læskuret må kun anvendes til dyrehold og til opbevaring af halm og hø.
3. I øvrigt skal projektet udføres som forudsat i ansøgningen.

Tilladelsen

- [forventes offentliggjort på Haderslev Kommunes høringsportal www.blivhoerhaderslev.dk](http://www.blivhoerhaderslev.dk) den **22. februar 2021**.
- kan først udnyttes, når der er gået 4 uger fra offentliggørelsen, og såfremt der ikke er klaget over tilladelsen.
- er givet i medfør af planlovens § 35 og på baggrund af ansøgning – modtaget 2. december 2020 med senere supplerende materiale.
- skal være udnyttet inden 5 år.

Vær opmærksom på,

- At dette ikke er en byggetilladelse. Byggeriet må derfor ikke igangsættes før der er opnået byggetilladelse ved Haderslev Kommune, Simmerstedvej 1A, 1., 6100 Haderslev.
- At tilladelsen til læskuret på den ansøgte placering er udelukkende baseret på, at dyreholdet ikke er erhvervsmæssigt. Hvis dyreholdet bliver erhvervsmæssigt, kan der gælde afstandskrav til både nabo- og vejskel, til beboelseshuse på egen matrikel og nabobeboelse iht. anden lovgivning, således denne tilladelse ikke nødvendigvis vil være gældende længere.

Denne tilladelse indeholder følgende afsnit:

Indhold

Landzonetilladelse.....	1
Kommunens vurderinger.....	7
Klagemulighed og offentliggørelse.....	8
Bilag 1 Helhedsvurdering herunder gennemgang af berørte kommuneplanretningslinjer	11
Bilag 2 Klagevejledning.....	16
Bilag 3 Uddrag af relevant lovgivning	17

Bilag 4 Habitatvurderingen.....	19
Bilag 5 Landskabsbeskrivelse.....	25
Bilag 6 Kulturmiljøbeskrivelsen	26

Oplysninger fra ansøger

Bygningerne vil være et ophold- og læskur for mindre dyrehold.

I det ene vil der være et lukket skur til opbevaring af foder og et rum til hønsehold og to halvåbne rum til hhv. Alpakaer samt får og geder.

Oversigt over forventet dyrehold:

2-4 stk. Alpakaer og max. 5 stk. får inkl. lam, max 5 stk. geder inkl. kid samt max. 30 høns.

Alpakaer, geder og høns:

Dyrene vil ophold sig på matriklen hele året.

Får:

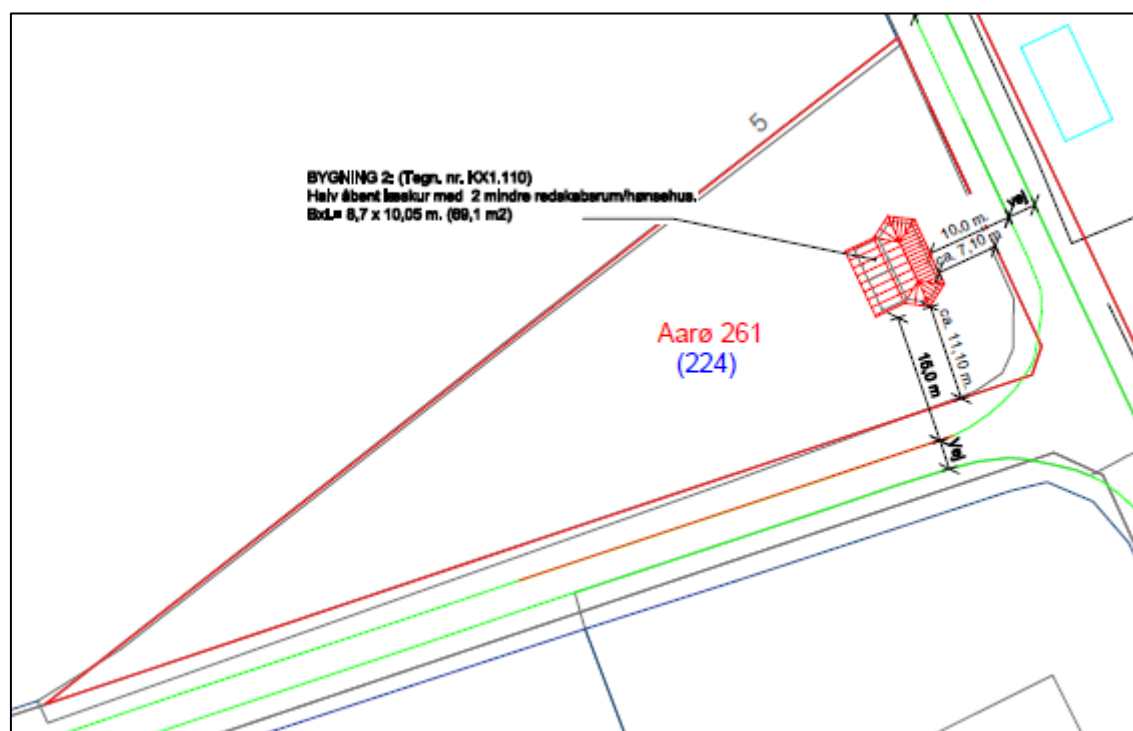
Fårene vil kun være på matriklen i sommerperioden

Materialeoversigt:

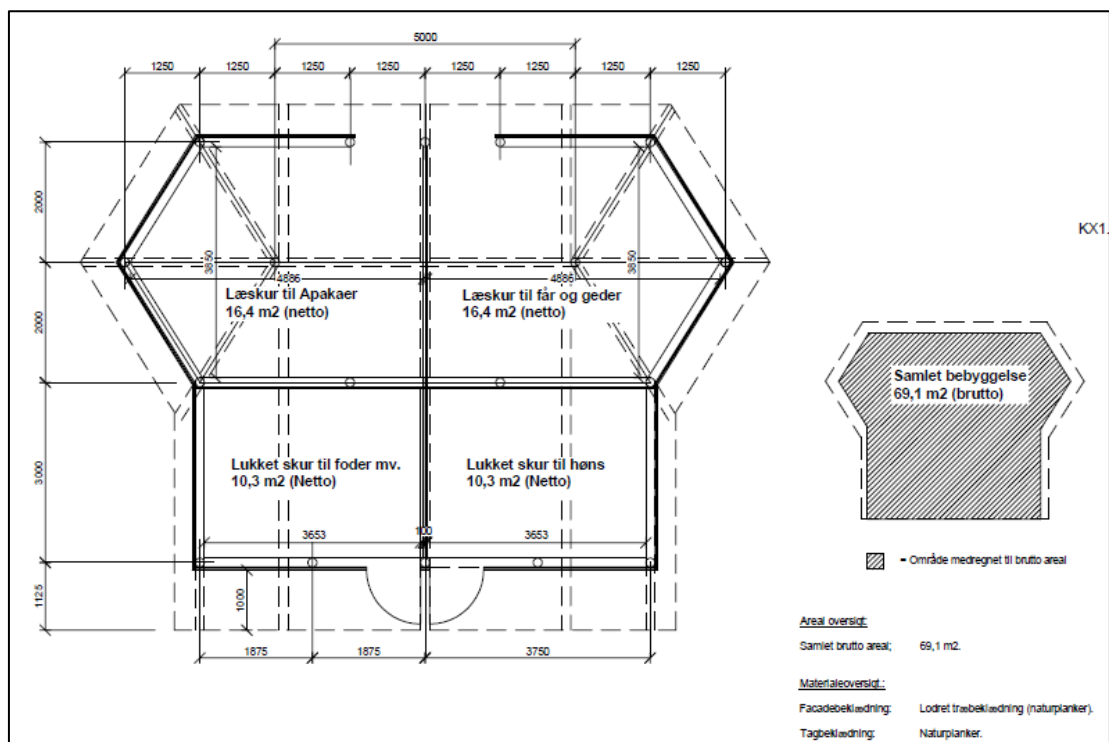
Facadebeklædning: Lodret træbeklædning (naturplanker).

Tagbeklædning: Naturplanker.

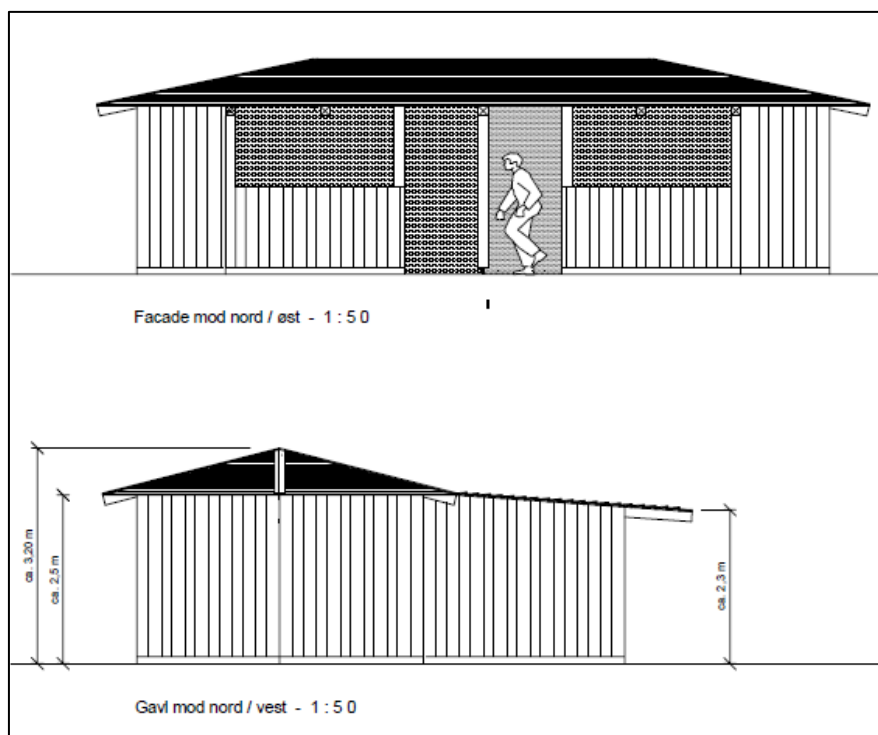
Maksimal højde er 3,20 meter.

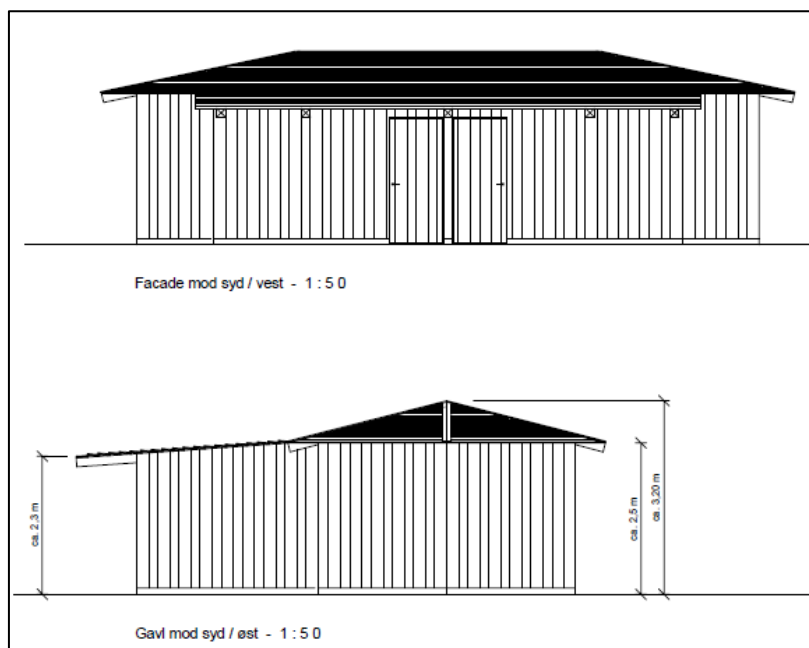
Fra ansøgningen: Situationsplan med læskuret

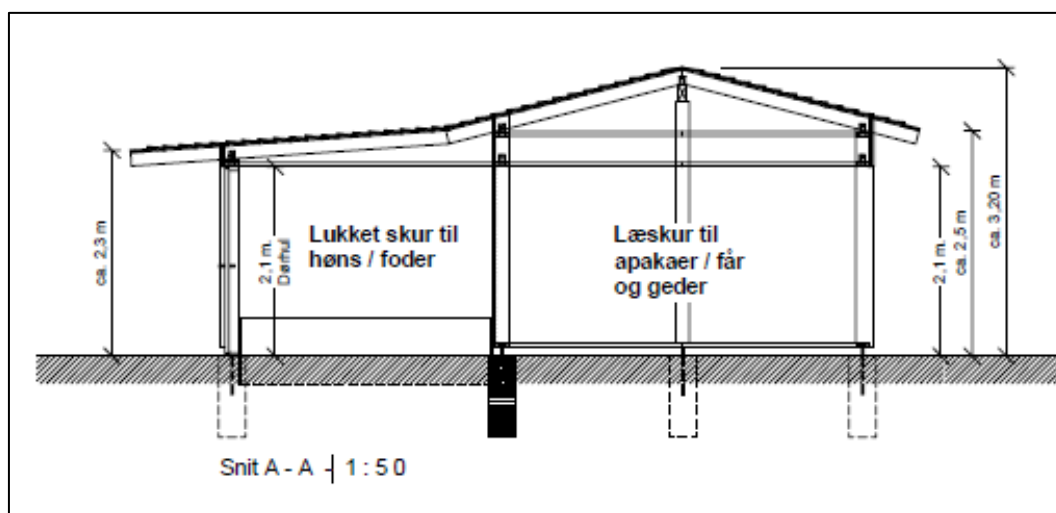
Fra ansøgningen: Plantegning

Fra ansøgningen: Facader mod nordøst og nordvest

Fra ansøgningen: Facader mod sydvest og sydøst

Fra ansøgningen: Snit

Ejendoms oplysninger

Ejendommen er i BBR/ESR registreret som ubebygget med et grundareal på 39739 m².

Ejendommen er ikke omfattet af kommuneplanramme eller lokalplan.

Naboforhold

Der er foretaget naboorientering hos naboejendommen Aarø 259 jfr. § 35 stk. 4, da bebyggelsesarealer befinder sig forholdsvis tæt på læskuret. Beboelsesbygningen er dog beliggende bagved anden bebyggelse på denne ejendom og vender mod syd og dermed væk fra læskuret.

Bemærkninger fra naboer

Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med naboorienteringen.

Andre relevante forhold

Kommunen har gennemført en konfliktanalyse og fundet nedenstående emner relevante:

Kommuneplan 2017

- Kommuneplanretningslinje:
 - 3.4.3 Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser
 - 3.4.4. De internationale naturbeskyttelsesområder
 - 3.5.1 De bevaringsværdige landskaber
 - 3.5.2 De større uforstyrrede landskaber
 - 3.5.4 Kystnærhedszonen
 - 4.2.1 Kulturhistoriske værdier (Kulturmiljøer og Kirkeomgivelser)
 - 4.3.5 Turismeområder

Fortidsminder:

Der er ikke registreret fortidsminder på det ansøgte areal.

Hvis der under arbejdet dukker fortidsminder op, skal arbejdet straks standses og Haderslev Museum skal kontaktes.

Efter museumslovens § 25 kan den, der udfører et jordarbejde, forud for igangsætningen, anmode museet om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer en risiko for ødelæggelse af fortidsminder.

Habitatvurdering:

Ejendommen er beliggende i et område, der er omfattet af Habitatbekendtgørelsen nr. 1595 af 06/12/2018. Haderslev kommune har vurderet, at projektet ikke påvirker Natura 2000-området væsentligt. Vurderingen er foretaget på følgende grundlag:

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området Lillebælt. Opførelsen af et læskur sker på et areal, der er tilgroet med træer, ligger op til dyrkede arealer og er uden særligt naturindhold, og projektet har ikke betydning for fourageringsmulighederne for de udpegede dyrearter. Det vurderes ligeledes, at det ansøgte ikke vil ødelægge yngle- og rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller skade plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Der er på den baggrund ikke krav om at foretage en konsekvensvurdering af projektet.

Se hele habitatvurderingen i bilag 4.

Kommunens vurderinger

Haderslev Kommune vurderer, at det ansøgte kræver landzonetilladelse, idet ejendommen ligger i landzone, og at det ansøgte ikke er omfattet af § 36 eller 37.

Konkret vurderes, at det ansøgte, ikke er omfattet af § 36, stk. 1, pkt. 8, idet det ansøgte ikke omhandler sekundær bebyggelse i tilknytning til et enfamiliehus.

Det vurderes ligeledes, at det ansøgte ikke er omfattet af § 36, stk. 2, da det drejer sig om et ikke-erhvervsmæssigt dyrehold.

Læskuret anses af hensyn til dyrevelfærdsmæssige årsag som nødvendigt for de dyr, som holdes på folden. Der er ligeledes lagt vægt på, at læskuret opføres tæt ved anden bebyggelse i et ellers ikke særligt bebygget område. Der er for indpasning i landskabet blevet fastlagt vilkår om materiale og farve. Da ejer

har oplyst at ville bevare en stor del af den eksisterende beplantning mod det nordlige skel og generelt omkring skellene af grunden, vil læskuret fremstå forholdsvis afskærmet mod det åbne land.

Billede fra ansøger: Skel mod nord med eksisterende beplantning, som afskærmer læskuret visuelt fra det åbne land.

Da dyreholdet, som er tiltænkt at opholde sig i læskuret, skal fungere som en mindre klappezoo i forbindelse med campingbesøg i nabolaget, kan det ansøgte bidrage med at understøtte turistiske aktiviteter og dermed fremme udviklingen på Aarø, som er i KP 17 udlagt som turismeområde.

Ud fra de kendte forudsætninger og under overholdelse af de i denne tilladelse anførte vilkår, vurderes det, at det ansøgte, ikke vil være i konflikt med:

- planlovens landzonebestemmelers hovedformål
- med det for denne sag relevante retningslinjer i kommuneplanen (oplistet ovenfor)
- øvrig relevant lovgivning
- hensynet til naboer og deres bemærkninger

Kommunens helhedsvurdering er vedlagt som bilag 1. Dette bilag er ikke webtilgængeligt.

Uddrag af relevant lovgivning er gengivet i bilag 3.

Habitatvurderingen er vedlagt som bilag 4.

Landskabsbeskrivelsen er vedlagt som bilag 5.

Kulturmiljøbeskrivelser er vedlagt som bilag 6.

Klagemulighed og offentliggørelse

Haderslev Kommunes afgørelse kan inden 4 uger fra offentliggørelsen påklages til Planklagenævnet, jf. klagevejledning. En klagevejledning er vedlagt som bilag 2.

Rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 1, har opsættende virkning, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet.

[Afgørelsen offentliggøres på Haderslev Kommunes høringsportal på \[www.blivhoerthaderslev.dk\]\(http://www.blivhoerthaderslev.dk\).](http://www.blivhoerthaderslev.dk)

Spørgsmål

For spørgsmål kontakt undertegnede på e-mail nijd@haderslev.dk eller telefon 74 34 22 14.

Venlig hilsen

Nikola Jerosch Dybbroe
Planlægger

Underretning

Kopi af afgørelsen til:

Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forening
Friluftsrådet
Dansk Fritidsfiskerforbund
Provas
Erhvervsstyrelsen

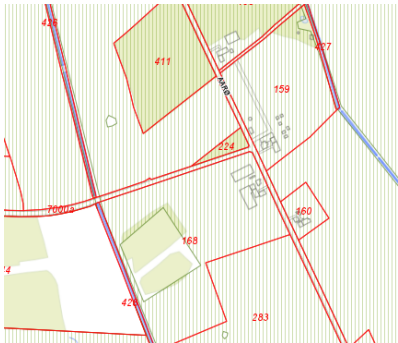

Bilag 1 Helhedsvurdering herunder gennemgang af berørte kommuneplanretningslinjer		
Emne		Kommunens vurderinger
Planlovens landzonebestemmelser - hovedformål		
Hovedformålet med landzonebestemmelserne er at forhindre spredt bebyggelse i det åbne land og dermed sikre en klar grænse mellem by og land. Sigtet er at forbeholde landzonen til jordbrugserhvervene og at tilgodese landskab- og naturværdier samtidig med, at egentlig byudvikling sker, hvor planlægningen åbner mulighed for det. Samtidig skal planloven bidrage til at gøre landdistrikterne levedygtig.		Læskuret opføres tæt ved anden bebyggelse og en campingplads i et ellers ikke særligt bebygget område. Læskuret afskærmes mod det åbne land med et læhegn. Derfor vil der ikke være konflikt med hovedformålet. Læskuret som en del af en klappezoo til campingpladsen vil fremme den turistiske udviklingen på Aarø, som er i KP 17 udlagt som turismeområde.
Grund- og drikkevandsinteresser		
I forhold til bekendtgørelse om krav til kommunalbestyrelsens fysiske planlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse: § 2. Kommunalbestyrelsen skal friholde områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse for udlæg af nye arealer i kommuneplanen til erhvervsformål eller anlæg og ændret arealanvendelse af eksisterende kommuneplanlagte arealer, der medfører en øget fare for forurening af grundvandet. Ved vurdering af faren for forurening af grundvandet lægger kommunalbestyrelsen vægt på, om planlægningen omfatter virksomhedstyper, der sædvanligvis har oplag af, anvender eller frembringer forurenende stoffer eller stofgrupper, der er mobile i forhold til grundvandet.	Det ansøgte er beliggende i et område med drikkevandsinteresser og er ikke beliggende i et indvindingsopland for et alment vandværk. OD	I forhold til grundvandsinteresserne vil det ansøgte ikke konflikte, da der hverken udlægges nye erhvervsarealer eller er tale om virksomhedstyper, der sædvanligvis har oplag af, anvender eller frembringer forurenende stoffer eller stofgrupper, der er mobile i forhold til grundvandet. Udover dette er det ansøgte ikke beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser og er ikke beliggende i et indvindingsopland for et alment vandværk. Et mindre læskur til et mindre ikke-erhvervsmæssigt dyrehold vil ikke påvirke grundvandet væsentligt.
EF-habitatdirektivet		
I henhold til EF-habitatdirektivets bilag IV er en række dyre- og plantearter strengt beskyttede. På baggrund af Naturstyrelsens oversigt over bilag IV arter i Danmark og ud fra oplysninger om deres udbredelse, krav til levesteder og foreliggende oplysninger om kendte lokale forekomster er der foretaget en vurdering af projektets mulige påvirkning af arterne.	Er omfattet af Natura 2000-område Lillebælt. Vurderingen se side 7 samt bilag 4.	Det vurderes, at projektets aktiviteter ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af levesteder og bestande af danske bilag IV arter, idet der ikke sker ændringer i arealanvendelsen, etableres anlæg, eller forekommer udledninger, som kan antages at ville få sandsynlig væsentlig negativ indflydelse, der yderligere vil påvirke de beskyttede arter.

Bilag 1 Helhedsvurdering herunder gennemgang af berørte kommuneplanretningslinjer

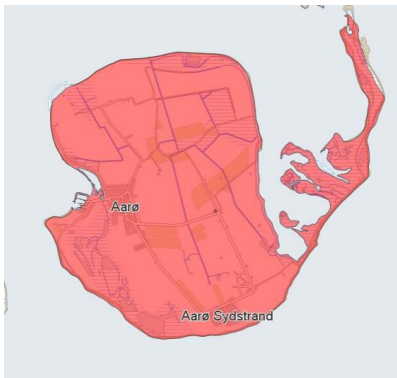
		Detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området haves dog ikke.
--	--	---

Kommuneplanen – det ansøgte er berørt af følgende retningslinjer		
Retningslinje	Kort	Vurdering
3.2.1 Skovrejsningsområder Områder udpeget til skovrejsningsområder, skal beskyttes mod arealanvendelser og anlæg, der kan virke hindrende for skovtilplantning.	Områder hvor skovtilplantning er uønsket 	Irrelevant, da det ansøgte ikke er et ønske om skovrejsning. Det vurderes derfor, at der ikke er konflikt med retningslinjen.
3.4.3 Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser I de økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser skal dyr og planter naturlige bevægelsesveje styrkes. Her må ændringer i arealanvendelsen, bl.a. etablering af nye, større anlæg, ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder. Ved byggeri, anlæg eller ombygning af veje, jernbaner eller lignende, der vil afskære en økologisk forbindelse, skal der stilles krav om tiltag, der sikrer hensynet til en mere sammenhængende natur, eller der skal etableres faunapassager, hvor der er behov for det. * Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser inden for byzone skal styrke byernes rekreative og naturlige miljøer og indgå og friholdes som rekreative forbindelser ud til det omkringliggende åbne land. Potentielle naturområder De potentielle naturområder skal friholdes for byggeri, anlæg og ændret arealanvendelse, der	Potentielle naturområder KP 17: Stort set hele Aare er omfattet af temaet. I fremtidig kommuneplanrevision til KP21 vil temaet være revideret ved vedtagelse af planen og området vil ikke være omfattet længere:	Det vurderes, at et læskur til dyr, tæt ved anden bebyggelse, ikke vil forringe muligheden for at oprette nye naturområder eller etablerer sammenhænge mellem eksisterende naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke er konflikt med retningslinjen. Det er således vurderet, at området i fremtiden ikke længere skal udlægges som potentielle naturområde længere,

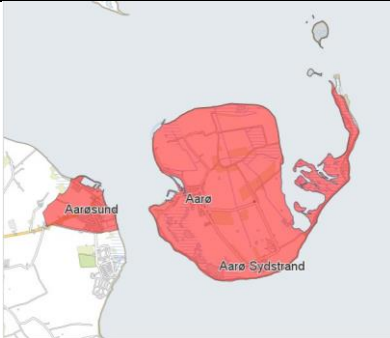
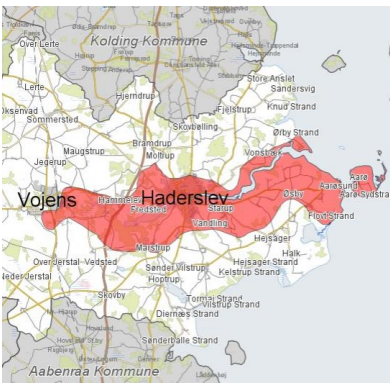

Kommuneplanen – det ansøgte er berørt af følgende retningslinjer		
forringer muligheden for at oprette nye naturområder eller etablerer sammenhænge mellem eksisterende naturområder* * I Haderslev Kommuner er bebyggelse, der er erhvervsmæssigt nødvendig for driften af landbrugsejendommen undtaget.		
3.4.4. De internationale naturbeskyttelsesområder De internationale naturbeskyttelsesområder skal beskyttes og videreudvikles, så de arter og naturtyper, som er grundlaget for udpegningen, aktivt søges sikret eller genoprettet til en gunstig bevaringsstatus. Områderne skal friholdes for aktiviteter og anlæg mv., som kan indebære en forringelse af områdets naturtyper og levesteder for arterne eller kan medføre forstyrrelse, der har negative konsekvenser for de arter, området er udpeget for. Det gælder også for aktiviteter og anlæg uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, men som kan have indvirkning inde i områderne. Bilag IV-arterne og deres levesteder uden for de internationale beskyttelsesområder skal ligeledes beskyttes.	Det ansøgte ligger inden for Natura-2000 område Lillebælt. Se særskilt habitatvurdering i bilag 4 og på side 7.	Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området Lillebælt. Opførelsen af et læskur er på et areal, der er tilgroet med træer, ligger op til dyrkede arealer og er uden særligt naturindhold, og projektet har ikke betydning for fourageringsmulighederne for de udpegede dyrearter. Det vurderes ligeledes, at det ansøgte ikke vil ødelægge yngle- og rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller skade plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Der er på den baggrund ikke krav om at foretage en konsekvensvurdering af projektet. Det vurderes derfor, at der ikke er konflikt med retningslinjen.
3.5.1 De bevaringsværdige landskaber De bevaringsværdige landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri tillades, må det ikke forringe de visuelle, kulturhistoriske, geologiske eller oplevelsesmæssige værdier. Hvor byggeri eller anlæg tillades, skal byggeriet besidde en høj arkitektonisk kvalitet, og samspillet med landskabet prioriteres højt. For bevaringsværdige landskaber skal der ved etablering af større byggeri og større anlæg uden for de		Læskuret er beliggende tæt ved en campingplads og anden gårdbebyggelse, samt er afskærmet fra det åbne land med et eksisterende levende hegn samt beplantning på grunden, hvorfor læskuret ikke vil fremtræde mod det åbne land og derfor ikke vil påvirke landskabstrækkene. Der er sat vilkår om farve og materialer for indpasning i landskabet. Det vurderes derfor, at der ikke er konflikt med retningslinjen. Se også landskabsbeskrivelsen i bilag 5

Kommuneplanen – det ansøgte er berørt af følgende retningslinjer		
udpegede områder tages hensyn til, at dette ikke forringer de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de udpegede områder. De værdifulde landskaber benævnes fremover bevaringsværdige landskaber i overensstemmelse med de statslige udmeldinger.		
3.5.2 De større uforstyrrede landskaber De større uforstyrrede landskaber skal som udgangspunkt friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, så områdernes karakter af uforstyrrelse ikke påvirkes.		Det ansøgte er ikke større byggeri og afskærmes fra det åbne land med eksisterende høj beplantning. Det vurderes derfor, at der ikke er konflikt med retningslinjen.
3.5.4 Kystnærhedszonen I den kystnære zone skal hensynet til de landskabelige interesser prioriteres højt ved planlægning og administration. Derfor skal funktionelt begrundet byggeri (byudvikling og lignende) ske i tilknytning til byerne og eksisterende bygninger - først og fremmest bag ved eksisterende bebyggelse. De anlæg, som har behov for nærhed til kysten, skal placeres, så de påvirker kystlandskabet mindst muligt. De særlige beskyttelsesområder og bevaringsværdige landskaber, der ligger inden for den kystnære zone, skal som hovedregel friholdes for nye anlæg. Bygninger og anlæg herunder landbrugsbygninger, der tillades opført uden tilknytning til eksisterende bygninger, skal indpasses i landskabet eller afskærmes af beplantning i nødvendigt omfang under hensyn til værdierne i det omgivende landskab.		Læskuret er ikke synligt fra kysten, da campingpladsen er beliggende mellem kysten og læskuret. Læskuret påvirker ikke yderligere kystlandskabet end campingpladsen gør det i forvejen. Det vurderes derfor, at der ikke er konflikt med retningslinjen.
4.2.1 Kulturhistoriske værdier (Kulturmiljøer og Kirkeomgivelser) Inden for de udpegede kulturmiljøer må der kun planlægges for og udføres aktiviteter inden for byggeri, anlæg, råstofgravning med videre, hvis der tages hensyn til de	Kulturmiljøer: Boplads/landsby/øsamfund/havn	Læskuret opstilles på en ejendom, som ligger med afstand til Aarø bys landsbybebyggelse. Læskuret vil ikke påvirke kulturmiljøet i Aarø by eller på selve Aarø.

Kommuneplanen – det ansøgte er berørt af følgende retningslinjer kulturhistoriske bevaringsværdier, og det kan godtgøres, at de beskyttelses- og bevaringsmæssige interesser sikres. Kirkeomgivelser Inden for kirkeomgivelserne må der kun planlægges for og udføres aktiviteter inden for byggeri, anlæg, råstofgravning m.v., hvis der tages hensyn til kirkernes landskabelige beliggenhed, samspil med det nære bebyggelsesmiljø eller udsigten til og fra kirken, og det kan godtgøres, at de beskyttelsesmæssige og bevaringsmæssige interesser ikke tilsidesættes.		Det vurderes derfor, at der ikke er konflikt med retningslinjen. Se kulturmiljøbeskrivelsen i bilag 6.
4.3.5 Turismeområder For turismeområder i Haderslev Kommune gælder at fremtidig udvikling og placering af turismefaciliteter skal tage sit udgangspunkt i Haderslev Kommunes oplevelsesstrategi og dermed i en eller flere af de udpegede temaområder. I kystnærhedszonen kan etablering af ferie- og fritidsanlæg eller udvidelser, der kan sidestilles med nyanlæg, alene ske i turismeområderne. For ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen gælder endvidere, at etablering skal ske i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser.		Da dyreholdet, som er tiltænkt at opholde sig i læskuret, skal fungere som en mindre klappezoo i forbindelse med campingbesøg i nabolaget, kan det ansøgte bidrage med at understøtte turistiske aktiviteter og dermed fremme den turistiske udvikling på Aarø. Det vurderes derfor, at der ikke er konflikt med retningslinjen, men tværtimod understøttes det ansøgte denne.

Bilag 2 Klagevejledning

Lov om planlægning.

Afgørelser truffet i henhold til § 35, stk. 1 i lov om planlægning, (jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 01.07.2020 med senere ændringer) kan påklages til Planklagenævnet, jf. § 58, stk. 1 nr. 1.

Klageberettigede efter § 58 er miljøministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, jf. § 59, stk. 1. Klageberettigede er endvidere jf. 59, stk. 2, landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af:

- at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og
- at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

[Du klager via Klageportalen, som du finder et link til her: www.naevneneshus.dk.](http://www.naevneneshus.dk)

Du logger på ligesom du plejer, typisk med Nem-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage skal være indgivet inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. I tilfælde, hvor en afgørelse træffes indirekte og således ikke meddeles eller offentliggøres, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor klageren har fået kendskab til afgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Dette følger af bekendtgørelse nr. 130 af 28. januar 2017 §2 om udnyttelse af tilladelser, frist for indgivelse af klage, mv.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. (privatperson) eller 1800 kr. (for virksomheder og organisationer). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Et indbetalt gebyr tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Planklagenævnets kompetence.

Planklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. De særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse, er f.eks. borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Ligeledes for borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser eller borgere med sprogsvækheder, hvor hjælp og vejledning fra myndigheden eller nævnet ikke konkret vurderes at være en egnet løsning. Der kan således foreligge særlige forhold for nogle borgere fra de nævnte grupper, der gør, at borgeren ikke kan anvende digital selvbetjening.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Planklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Planklagenævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Hvis du ønsker kommunens eller klagemyndighedens afgørelse prøvet ved domstolene, skal du anlægge sag inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. For afgørelser, der er offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen, jf. § 62 i Lov om planlægning.

[Der henvises i øvrigt til Planklagenævnet hjemmeside https://naevneneshus.dk/](https://naevneneshus.dk/)

Bilag 3 Uddrag af relevant lovgivning

Planloven - Lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 01.07.2020 med senere rettelsel.

§ 1. Loven skal sikre en sammenhængende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen, medvirker til at værne om landets natur og miljø og skaber gode rammer for vækst og udvikling i hele landet, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår, bevarelse af dyre- og planteliv og øget økonomisk velstand.

Stk. 2. Loven tilsigter særlig,

- 1) at der ud fra en planmæssig og samfundsøkonomisk helhedsvurdering sker en hensigtsmæssig udvikling i hele landet og i de enkelte kommuner og lokalsamfund,
- 2) at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber,
- 3) at skabe gode rammer for erhvervsudvikling og vækst,
- 4) at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig naturværdi og landskabelig værdi,
- 5) at biodiversiteten understøttes, og at forurening af luft, vand og jord samt støjulemper forebygges,
- 6) at offentligheden i videst muligt omfang inddrages i planlægningsarbejdet, og
- 7) at alsidighed i boligsammensætningen fremmes gennem mulighed for planlægning for almene boliger i byerne.

§ 35. I landzoner må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer, jf. dog §§ 5 u og 36-38.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er omfattet af reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles, når de fornødne bestemmelser i kommuneplanen er endeligt vedtaget og den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.

Stk. 3. For arealer i kystnærhedszonen uden for udviklingsområder, jf. § 5 a, må tilladelse efter stk. 1 kun meddeles, hvis det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. dog §§ 4 a og 5.

Stk. 4. Tilladelser efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger efter, at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for naboerne.

Stk. 6. Ansøgeren skal have skriftlig meddelelse om afgørelser efter stk. 1.

Stk. 7. En afgørelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om kredsen af klageberettigede efter § 59 og om regler for indgivelse og behandling af klage.

Stk. 8. Tilladelser efter stk. 1 skal offentliggøres. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt. Offentliggørelse kan dog undlades, hvis tilladelsen er i overensstemmelse med en offentligt bekendtgjort lokalplan.

Stk. 9. Offentliggørelsen af en tilladelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om kredsen af klageberettigede efter § 59 og om regler for indgivelse og behandling af klage.

Stk. 10. Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse efter stk. 1 til etablering af flere boligenheder i eksisterende bygninger i landzone, som er egnede hertil. Det er en forudsætning, at boligenhederne indrettes uden væsentlig om- eller tilbygning. De nye boligenheder er ikke omfattet af retten til at udvide til 500 m² efter § 36, stk. 1, nr. 10, og kan ikke overgå til anvendelse til fritidsboliger efter § 36, stk. 1, nr. 18.

§ 56

Stk. 2. En tilladelse efter § 35, stk. 1, bortfalder, medmindre andet udtrykkeligt fremgår af tilladelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 5 år efter at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 5 på hinanden følgende år, jf. dog § 4 a, stk. 8, og § 5, stk. 3.

§ 58 Til Planklagenævnet kan påklages:

- 1) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 35, stk. 1, jf. dog § 4 a, stk. 4, og § 5, stk. 4.

Persondataloven - Rettigheder efter Lov om behandling af personoplysninger (lov nr. 410 af 27. april 2017 med senere ændringer) - også kaldet Persondataloven

Persondataloven giver borgere nogle rettigheder i forhold til de oplysninger Haderslev Kommune indsamler om dig og din ejendom, og som kommunen behandler på edb eller i manuelle registre.

Indsamling og registrering af oplysninger

Kommunen har ret til at indhente oplysninger i forbindelse med de sager, som skal behandles af kommunen.

I kommunens sagsdokumentsystem registreres oplysninger som omfatter adresse, matr.nr. og sagsindhold, herunder sagsparter.

Videregivelse af oplysninger

De oplysninger kommunen indsamler, kan blive udvekslet mellem region, nabokommuner og styrelser i det omfang, data skal anvendes ved flere myndigheders administration efter Planloven.

Ved aktindsigt kan der blive udleveret oplysninger fra registeret.

Oplysninger kan også videregives til statistiske eller forsikringsmæssige formål.

Oplysningerne kan, eller er, eller vil blive gjort offentlig tilgængelige på Haderslev Kommunes hjemmeside og Planinfo.dk.

Indsigt i oplysninger

Borgere kan henvende sig til kommunen og få oplyst, om Haderslev Kommune behandler oplysninger om dem og i så fald, hvilke oplysninger, der anvendes, hvad formålet er, hvor oplysningerne stammer fra, og hvem der modtager oplysningerne.

Ret til at gøre indsigelse over for behandling af oplysninger

Hvis man opdager, at der er fejl i de oplysninger, kommunen behandler, eller hvis oplysningerne er vildledende, kan man gøre opmærksom på det. Haderslev Kommune kan så rette oplysningerne.

Klage over Haderslev Kommunes behandling af oplysninger

Hvis man mener, at kommunen ikke har tilgodeset ens rettigheder efter Persondataloven, eller hvis man i øvrigt vil vide mere om rettigheder efter loven, kan henvendelse ske til Haderslev Kommune, Gåskærgade 26-28, 6100 Haderslev, tlf. 74 34 34 34.

Klager over kommunens behandling af oplysninger om ejendomme skal ske til Datatilsynet, Borgergade 28, 5., 1300 København K.

Bilag 4 Habitatvurderingen

Baggrund

Der er ansøgt om opførelse af et læskur til et mindre dyrehold.

Den ansøgte placering er indenfor Natura 2000 område N 112 Lillebælt.

Etableringen kræver tilladelse i forhold til planlovens § 35.

Habitatbekendtgørelsen fastsætter krav om vurdering af projekter med henblik på at vurdere om projektet kan have en væsentlig påvirkning af et Natura 2000 områdes udpegningsgrundlag.

Habitatbekendtgørelsens § 10 stiller ligeledes krav om vurdering af projektets påvirkning af yngle- eller rasteområder for arter på habitatdirektivets bilag IV og af påvirkning af plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Vurderingen skal fremgå af afgørelsen og vurderingen skal være begrundet.

Bilag 4-2 viser potentielt forekommende bilag IV arter i Haderslev Kommune.

Beskrivelse af projektet:

Ejer har ansøgt om tilladelse til opførelse af et læskur til et mindre dyrehold på ca. 70 m² på adressen:

AARØ 210, 6100 Haderslev, matr. nr. 1 Årø, Øsby. Ejerne driver en campingplads på naboejendommen og vil etablere en klappezoo på pågældende ejendom, som læskuret er påtænkt.

Natura 2000 området Lillebælt (H96, F47, R15)

Habitat- og fuglebeskyttelsesområdets formål er at beskytte en række naturtyper og arter, som udgør områdernes udpegningsgrundlag.

Lillebælt er også ramsarområde, som har det formål at beskytte vådområder, der har international betydning som levested for vandfugle. Alle danske ramsarområder indgår i netværket af fuglebeskyttelsesområder, og indgår derfor også i Natura 2000.

Områdebeskrivelse:

Natura 2000 området omfatter Lillebælt fra Jylland til Fyn og fra Gamborg Fjord i nord til Halk Nor i syd. Ca. 280 km² består af hav og 70 km² er land. Havområdets jyske opland udgør ca. 46.000 ha. Lillebælt er et særpræget havområde med lave og dybe områder, som mod nord indsnævres til en flodlignende rende med op til 80 meters dybde. Stærk strøm udsætter kysterne for erosion, og materialet aflejres andre steder som krumodder og strandvolde.

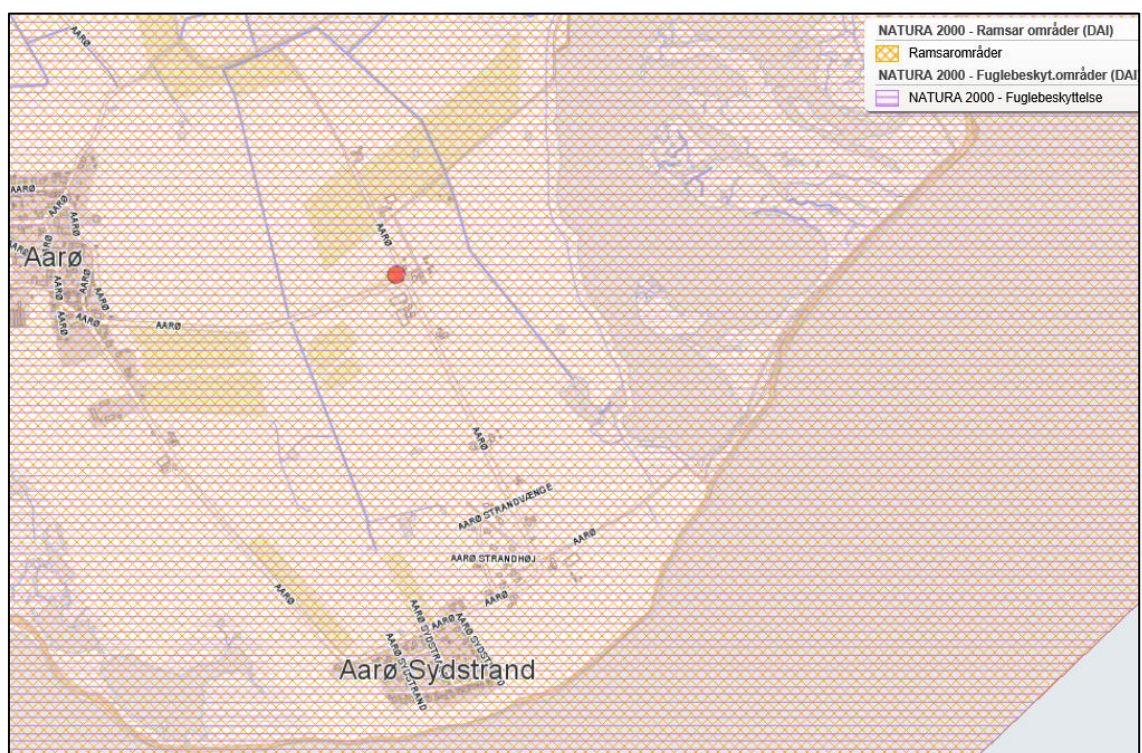
Der er 3 større beboede øer, herunder Aarø, og 7 holme. Karakteristisk for området er de mange store og små kystlaguner, der er værdifulde levesteder for bundfauna- og flora, samt betydningsfulde overvintrings- og yngleområder for fugle.

Langs kysten og på øerne er der værdifulde strandenge og overdrev, der er levesteder for sjældne fugle- og plantearter.

I bilag 4-1 er udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området listet op.

Kort 1. Oversigtskort, der viser placeringen af Aarø 261 (rød cirkel) i forhold til habitatområder (H96) – herunder lysåbne naturtyper (habitatnatur).

Kort 2. Oversigtskort, der viser placeringen af Aarø 261 (rød cirkel) i forhold til fuglebeskyttelsesområde (F47) og ramsarområde (R15).

Kort 3. Oversigtskort, der viser placeringen af Aarø 261 (rød cirkel) i forhold til registreringer af paddere på Aarø.

Mulig påvirkning af naturtyper på udpegningsgrundlaget

Det ansøgte ligger inden for Natura 2000 området N112 Lillebælt, habitatområde H96 og fuglebeskyttelsesområde F47, med udpegningsgrundlaget som fremgår af bilag 4-1.

Projektet ligger ca. 615 m fra nærmeste registrering af habitatnaturtype, som er en strandeng beliggende sydøst for projektområdet. Projektets beliggenhed i forhold til habitatområde, fuglebeskyttelsesområde og ramsarområde ses på kort 1 og kort 2.

Opførelse af et læskur til dyrehold på det ansøgte sted vil ikke kunne betyde en ændring/påvirkning af naturtyper på udpegningsgrundlaget (strandeng), idet afstanden gør, at hverken byggeriet eller den efterfølgende aktivitet vil berøre strandengen.

Det vurderes derfor, at der ikke vil ske væsentlig negativ påvirkning af naturtyperne på udpegningsgrundlaget med baggrund i det ansøgte.

Mulig påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget og bilag IV arter

Projektet forventes ikke at påvirke arter på udpegningsgrundlaget (bilag 4-1) eller registrerede bilag IV arter (bilag 4-2) negativt, idet det omhandler opførelse af et læskur til dyrehold på et område midt på Årø, som i dag er et tilgroet areal. Området vurderes ikke at være et egnet levested for arterne. Kort 3 viser projektets beliggenhed i forhold til padderegistreringer. Der er registreret spidssnudet frø og strandtudse på Årø, og de nærmeste registreringer er ca. 615 m sydøst for projektområdet. Det drejer sig om strandtudse, der er registreret tilbage i 2002.

Ifølge faglig rapport nr. 635/2007 fra Danmarks miljøundersøgelser kan der på Aarø forekomme markfirben, spidssnudet frø, strandtudse, stor vandsalamander og løvfrø, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Det vurderes, at projektområdet i den nuværende tilstand ikke er egnet som yngle- eller rasteområde for bilag IV arter, da arealet er tilgroet i træer, skygget og uden vandhuller samt med dyrkede arealer omkring. Ligeledes vurderes det med samme begrundelse, at dette område ikke rummer forekomst af andre bilag IV arter herunder planter.

Der vurderes, at opførelse af det ansøgte ikke vil beskadige eller ødelægge hverken vækstområder eller yngle- eller rasteområder for arter på habitatdirektivets bilag IV, og det vurderes ligeledes, at der ikke vil ske væsentlig negativ påvirkning af arterne på udpegningsgrundlaget.

Konklusion

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området Lillebælt. Opførelsen af et læskur er på et areal, der er tilgroet med træer, ligger op til dyrkede arealer og er uden særligt naturindhold, og projektet har ikke betydning for fourageringsmulighederne for de udpegede dyrearter. Det vurderes ligeledes, at det ansøgte ikke vil ødelægge yngle- og rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller skade plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Der er på den baggrund ikke krav om at foretage en konsekvensvurdering af projektet.

Bilag 4-1.**Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område Lillebælt (N 112).**

Habitatområde nr. 96:

2013

Naturtyper

- 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
 - 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
 - 1150 * Kystlaguner og strandsøer
 - 1160 Større lavvandede bugter og vige
 - 1170 Rev
 - 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
 - 1220 Flerårig vegetation på stenede strande
 - 1230 Klinter eller klipper ved kysten
 - 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
 - 1330 Strandenge
 - 2110 Forstrand og begyndende klitdannelser
 - 2120 Hvide klitter og vandremiler
 - 2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
 - 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
 - 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
 - 3260 Vandløb med vandplanter
 - 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
 - 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
 - 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
 - 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
 - 7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
 - 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
 - 7230 Riggær
 - 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
 - 9130 Bøgeskove på muldbund
 - 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
 - 91Do * Skovbevoksede tørvemoser
 - 91Eo * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld
- Arter
- 1014 Skævnindelsnegl (*Vertigo angustior*)
 - 1016 Sumpvindelsnegl (*Vertigo moulinsiana*)
 - 1166 Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
 - 1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

Bilag 4-2
Oversigt over danske naturligt hjemmehørende arter der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV

Arter angivet med * omfatter arter, der både er omfattet af bilag II og bilag IV.
Pattedyr Alle arter af flagermus* Microchiroptera spp.* Hasselmus Muscardinus avellanarius Birkemus Sicista betulina Odder* Lutra lutra* Marsvin* Phocoena phocoena* Alle andre arter af hvaler Cetacea spp. Krybdyr Markfirben Lacerta agilis Padder Stor vandsalamander* Triturus cristatus* Klokkefrø* Bombina bombina* Løgfør Pelobates fuscus Løvfør Hyla arborea Spidsesnudet frø Rana arvalis Springfrø Rana dalmatina Strandtudse Bufo calamita Grønbroget tudse Bufo viridis Fisk Snæbel Coregonus oxyrhynchus Insekter Bred vandkalv* Dytiscus latissimus* Lys skivevandkalv* Graphoderus bilineatus* Eremit* Osmoderma eremita* Sortpletet blåfugl Maculinea arion Grøn mosaikguldsmed Aeshna viridis Stor kærguldsmed* Leucorrhinia pectoralis* Grøn kølleuldsmed* Ophiogomphus cecilia* Bløddyr Tykskallet Malermusling* Unio crassus* Planter Enkelt månerude* Botrychium simplex* Vandranke* Luronium natans* Liden Najade* Najas flexilis* Fruesko* Cypripedium calceolus* Mygblomst* Liparis loeselii* Gul stenbræk* Saxifraga hirculus* Krybende sumpskærm* Helosciadium repens (= Apium repens)*

Bilag 5 Landskabsbeskrivelse

Beskrivelse af Haderslev Kommune:

Område 1, Aarø - Landskabskarakterbeskrivelse, vurdering og målsætning

Landskabskarakterbeskrivelse

Områdets bærende karaktertræk er, at det er en flad ø i Lillebælt med karakter af et sammenhængende kulturmiljø. Fornemmelsen af det åbne kystlandskab og den visuelle forbindelse til de modstående kyster i Jylland og på Fyn er hele tiden nærværende.

Der er et stærkt samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografi. Bebyggelse og større veje er placeret på små nord-syd gående højderygge af stenet ler og sand, der hæver sig få meter over lavere vådområder både inde på øen og langs kysten strandengene Korsø og Aarø Kalv. Derved understreges landskabets opbygning.

Aarøsund by med havn, kirke og fyrtårn er en meget karakteristisk, bevaringsværdig bebyggelse og et væsentligt element i landskabet, som er synligt fra en stor del af øen, samt fra Aarøsund.

Vurdering

Karakterstyrke: GOD

Nøglekarakterens tilstedeværelse er tydelig og let aflæselig, ligesom landskabskarakterens oprindelse kan aflæses i landskabet. Samspillet mellem naturgrundlag og kulturbetingede strukturer er godt.

Tilstand: GOD

Selvom digerne og dræningen af de våde områder har ændret landskabet over de sidste 100-150 år, er ændringen ikke så stor at oplevelsen af landskabskarakteren er ændret væsentligt. Kulturmiljøet omkring Aarøsund er velbevaret. Landskabet er uforstyrret af tekniske anlæg, men let præget af sommerhusbebyggelser.

Oplevelsesværdier: meget GODE

Særlige udsigtsmuligheder langs hele kyststrækningen. Særlige naturoplevelser, bl.a. på Aarø Kalv. Velbevaret kulturmiljø i Aarø by. Mulighed for at opleve mange forskellige landskabstyper på en dags gåtur øen rundt.

Sårbarhed: Stor

På grund af øens lille størrelse, vil selv mindre ændringer kunne påvirke store dele af den. Området er sårbart overfor tekniske anlæg og høj bebyggelse, større turismeanlæg som fx feriecentre, større sammenhængende bebyggelser eller beplantning, som sommerhusområder og beplantning som fx energipil på større arealer, som kan ændre landskabets åbenhed.

Målsætning: Beskytte og bevare

Bilag 6 Kulturmiljøbeskrivelsen

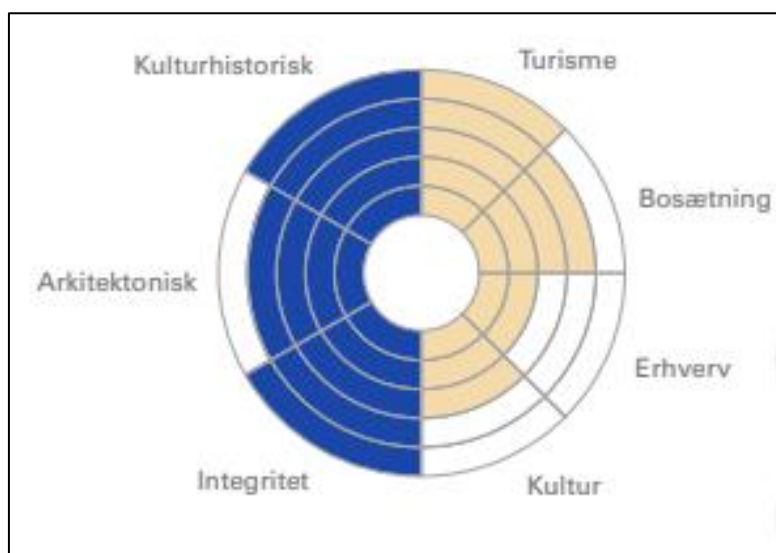
Kulturmiljøscreeningen 2019 fra Arkitektskolen Aarhus:

ÅRØ LANDSBY

Årø landsby ligger på vestsiden af Årø og består af en tæt bebyggelse med slyngede vejforløb, fiskerhuse, store slægtsgårde med tilhørende arbejderboliger, en gammel skole, mejeri og kirke. Kulturmiljøet indbefatter også havnen og området omkring øens fyrtårn.

Miljøet fremstår som et klart billede på et øsamfund med alle funktioner indeholdt i byen. Ligeledes fremstår byen intakt med den skarpe afgrænsning til markerne og forbindelsen mellem havnelejet og selve landsbyen.

Byens struktur bør sikres gennem en bevarende lokalplan, som også udpeger retningslinjer for bevaring og renovering af eksisterende bebyggelse, samt den nuværende struktur. Landsbyen har et stort turismepotentiale, som en bevarende lokalplan skal understøtte.

Sønderjyllands Amt

Aarø Havn og Aarøsund

Havnen er Aarøs centrum, og den er en del af et samlet kulturmiljø, der hænger nøje sammen med Aarøsund.

Aarøsund er første gang nævnt i 1401. Overgangen mellem Assens og Aarøsund har været benyttet til personoverfart, oksetransport og som led i postruten København – Hamborg helt tilbage fra 1640. En egentlig færgerute til Assens blev etableret i 1861. Fra 1920 var stedet statshavn med anløbssted for dampskibsrueten København, Haderslev,

Aabenraa, Sønderborg. Der er på havnen et ti meter højt fyr fra 1905, en gammel færgegård og et ombygget badehotel fra omkring 1900. Byen har været endestation for kleinbanen fra Haderslev i perioden 1903-1938. Fiskerihavnen er stadig aktiv, og der er færgefart til Aarø. Aarøsunds gamle bådebyggeri er også stadig i funktion. Havnemiljøet er således intakt. Bag havnefronten ligger en række ældre fisker-/sømandshuse. Byen er udfyldt med parcelhuse.

Årø og Årøsund består af flere kulturmiljøer, der tilsammen danner en spændende helhed. Øen udgør et i forhistorisk sammenhæng velafgrænset økosystem, der har været intensivt udnyttet fra ældre stenalder til begyndelsen af bronzealderen. For nyere tids vedkommende er landsbyen på Årø velbevaret og samlet omkring havnen, der var og er øens centrum. Der findes kun ganske enkelte sommerhusudstyknings på øen, der ellers ligger hen som et åbent land endnu uden synderlig skovvækst. Øen, der har sit eget fyr mod Årøsund, skal ses i sammenhæng med det gamle færgeleje Årøsund, der er et endnu velbevaret havnemiljø med adskillige træk, der går tilbage til ca. 1900, såsom badehotel, fyr, fiskerihavn, bådebyggeri samt en række ældre fisker-/sømandsboliger langs havnefronten.

Øen og havnen hænger nøje sammen og udgør i Sønderjylland en enestående helhed, der både i kraft af sin velbevarede struktur og ved at repræsentere fiskeriet og økulturen udgør en bevaringsværdig helhed.

Årø. Hele Årø er udtaget som et område af stor kulturhistorisk betydning. Takket være Knud Brummers livsvarige registrering af fortidsminder må øen betragtes som gennemrekognosceret. Øen har i forhistorisk tid været beboet fra ældre stenalder til begyndelsen af bronzealderen. Tyngdepunktet ligger i yngre stenalder, hvor der er lokaliseret fire klynger af megalitgrave plus enkelte bopladser. Øen udgør et overskueligt og velafgrænset økosystem, hvor det vil være muligt at undersøge arealudnyttelse og bosætningsstruktur i specielt tragtbægerkulturen. Området uden for kysten inddrages. Her ligger de ældste bopladser dækket af vand. Øen er ikke særlig intensivt bebygget, så mange af fortidsminderne ligger endnu bevarede i landskabet.

Årø er et egnskarakteristisk eksempel på et tidligere øsamfund med tæt sammenhæng mellem fiskeri og landbrugserhverv. Øen er ret flad og har derfor tidligere været præget af oversvømmelser, men siden 1868 har der været bygget diger. Øens eneste samlede bebyggelse er den velbevarede landsby Årø, som ligger samlet omkring havnen, der var og er øens centrum. På øens østside blev der efter 1920 oprettet 17 husmandsbrug. Der findes kun ganske enkelte sommerhusudstyknings på øen, der ellers ligger hen som åbent land endnu uden synderlig skovvækst. Øen, der har sit eget fyr mod Årøsund, skal naturligvis ses i sammenhæng med det gamle færgeleje Årøsund.